Uniwesytet Warmińsko Mazurski w Olsztynie

Od tradycyjnego klucza do zintegrowanego systemu zarządzania dostępem

traka
ASSA ABLOY

Experience a safe and more open world

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie jest jedną z największych uczelni wyższych w Polsce. Rozległy kampus Kortowo oraz liczne obiekty dydaktyczne, administracyjne, laboratoryjne i techniczne stanowią wymagające środowisko pod względem zarządzania dostępem i zapewnienia bezpieczeństwa.

Wyzwanie

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie jest jedną z największych uczelni wyższych w Polsce. Rozległy kampus akademicki Kortowo oraz liczne obiekty dydaktyczne, administracyjne, laboratoryjne i techniczne stanowią wymagające środowisko z punktu widzenia organizacji dostępu i zapewnienia bezpieczeństwa.

Przy takiej skali działalności zarządzanie dostępem do budynków nie może opierać się wyłącznie na tradycyjnych, manualnych rozwiązaniach. Liczba użytkowników, różnorodność obiektów, zmienność uprawnień oraz konieczność zapewnienia kontroli nad kluczami powodują, że system bezpieczeństwa musi łączyć rozwiązania techniczne z odpowiednio zaplanowanymi procedurami organizacyjnymi. Proces zmian w tym zakresie na UWM rozpoczął się na długo przed wdrożeniem elektronicznych depozytorów kluczy.

Decyzja o modernizacji systemu zabezpieczeń

Istotnym momentem w rozwoju systemu zabezpieczeń Uniwersytetu była Uchwała Nr 17 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 20 września 2016 roku.

W uchwale wskazano na konieczność wykorzystania systemów elektronicznych służących zapewnieniu efektywnego dostępu do obiektów dydaktycznych oraz nadzoru nad bezpieczeństwem w tych obiektach.

Była to ważna decyzja z punktu widzenia dalszego rozwoju infrastruktury bezpieczeństwa UWM. Jej konsekwencją było rozpoczęcie procesu stopniowego odchodzenia od tradycyjnego modelu organizacji dostępu, w którym istotną rolę odgrywało fizyczne wydawanie i odbieranie kluczy oraz angażowanie pracowników do czynności związanych z otwieraniem i zamykaniem obiektów.

Jednocześnie od początku zakładano, że nie będzie to jednorazowa wymiana jednego rozwiązania technicznego. Rozbudowa systemu zabezpieczeń miała charakter wieloletni i wymagała dostosowywania poszczególnych obiektów do nowych technologii.

Doświadczenia z wcześniejszymi rozwiązaniami
Pierwsze doświadczenia Uniwersytetu z elektronicznym zarządzaniem kluczami były elementem procesu poszukiwania rozwiązania najlepiej odpowiadającego rzeczywistym potrzebom uczelni. Wcześniej stosowane urządzenia pozwalały realizować część zakładanych funkcji i spełniały określone wymagania, jednak nie zapewniały pełnego zakresu możliwości oczekiwanych przez Uniwersytet.

W praktyce istotne znaczenie miały również doświadczenia eksploatacyjne, w tym awaryjność niektórych urządzeń, ograniczenia funkcjonalne oraz konieczność stosowania dodatkowych rozwiązań. W przypadku infrastruktury wykorzystywanej codziennie przez dużą liczbę pracowników niezawodność ma szczególne znaczenie.

Każda awaria systemu zarządzania kluczami może bowiem bezpośrednio wpływać na organizację pracy, dostęp do obiektów oraz konieczność angażowania pracowników ochrony do obsługi sytuacji awaryjnych. Doświadczenia te stały się jednym z elementów procesu wyboru rozwiązania, które w większym stopniu odpowiadałoby wymaganiom stawianym przez UWM.

Rozwiązanie Traka: automatyzacja zarządzania kluczami
W 2021 roku Uniwersytet rozpoczął współpracę z firmą Traka, wdrażając elektroniczne depozytory kluczy jako rozwiązanie przeznaczone do automatyzacji procesu pobierania i zdawania kluczy. Wybór tego rozwiązania należy postrzegać jako efekt wcześniejszych doświadczeń Uniwersytetu, a nie jako jednorazową decyzję zakupową.

UWM posiadał już wiedzę wynikającą z eksploatacji innych rozwiązań i mógł określić, jakie funkcjonalności są niezbędne z punktu widzenia dużej organizacji posiadającej rozbudowaną strukturę obiektów.

Elektroniczny depozytor pozwolił na uporządkowanie procesu wydawania i zwrotu kluczy, ograniczenie czynności wykonywanych ręcznie oraz zwiększenie kontroli nad tym, kto i kiedy korzysta z określonego klucza. Jednocześnie rozwiązanie umożliwia centralne zarządzanie uprawnieniami użytkowników. Zmiana uprawnienia nie wymaga fizycznej ingerencji w każdy depozytor, co ma szczególne znaczenie przy dużej liczbie pracowników i częstych zmianach organizacyjnych.

Zmiana organizacji pracy Straży Uniwersyteckiej
Wdrożenie elektronicznych depozytorów wpłynęło nie tylko na sposób zarządzania kluczami, ale również na organizację pracy służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo Uniwersytetu.

W tradycyjnym modelu pracownicy ochrony byli angażowani w czynności, które miały charakter przede wszystkim organizacyjny i techniczny, wydawanie kluczy, ich przyjmowanie, otwieranie i zamykanie obiektów czy kontrolowanie fizycznego obiegu kluczy.

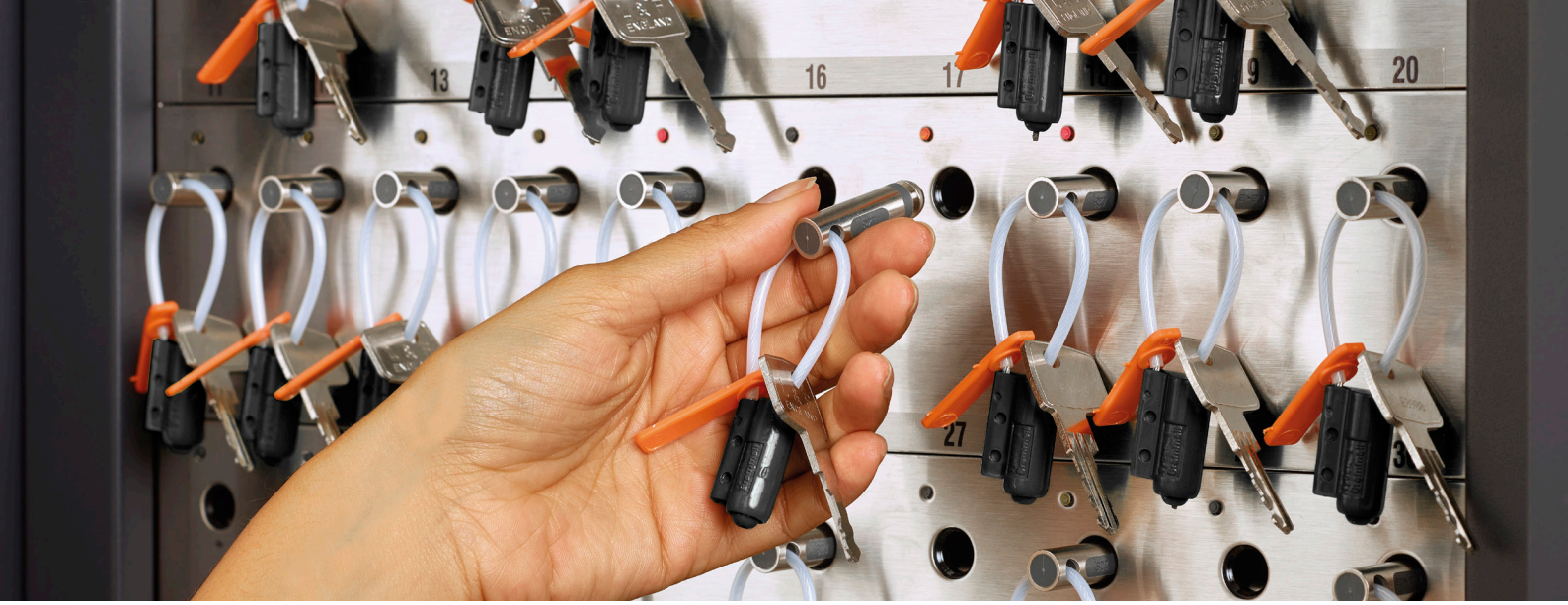
Automatyzacja pozwoliła ograniczyć część tych czynności i przesunąć ciężar pracy Straży Uniwersyteckiej w kierunku działań związanych z właściwym zapewnieniem bezpieczeństwa.

Jak wskazuje Szef Straży Uniwersyteckiej UWM:

„Wprowadzenie elektronicznych depozytorów kluczy pozwoliło nam ograniczyć wiele czynności, które wcześniej wymagały bezpośredniego zaangażowania pracowników Straży Uniwersyteckiej.

Dzięki temu możemy w większym stopniu koncentrować się na działaniach związanych z bezpieczeństwem, patrolowaniu kampusu oraz reagowaniu na rzeczywiste zdarzenia."

Depozytor jako element szerszego systemu zabezpieczeń
Jednym z najważniejszych doświadczeń UWM jest przekonanie, że sam depozytor kluczy nie stanowi kompletnego systemu zabezpieczenia obiektu. Elektroniczny depozytor jest jednym z elementów większego systemu, którego skuteczność zależy od prawidłowego zaplanowania i wzajemnej współpracy wielu rozwiązań technicznych.

W zależności od specyfiki obiektu proces modernizacji może obejmować między innymi:

- elektroniczne depozytory kluczy,
- system kontroli dostępu,
- system telewizji dozorowej CCTV,
- system sygnalizacji włamania i napadu SSWiN,
- infrastrukturę sieciową,
- systemy zarządzania uprawnieniami,
- monitoring zdarzeń,
- rozwiązania przeciwpożarowe,
- procedury nadawania, zmiany i odbierania uprawnień.

Dopiero połączenie tych elementów pozwala stworzyć spójny model zabezpieczenia. Dlatego też w UWM wdrażanie depozytorów jest traktowane jako część szerszego procesu modernizacji systemów zabezpieczeń technicznych, a nie jako niezależna inwestycja.

Planowanie zabezpieczeń dla każdego obiektu
Modernizacja zabezpieczeń technicznych dużej uczelni wymaga odpowiedniego planowania. Każdy obiekt posiada swoją specyfikę, infrastrukturę oraz określone potrzeby użytkowników. Wprowadzenie depozytora do budynku, który posiada nieprzystosowaną infrastrukturę kontroli dostępu, przestarzały system CCTV, ograniczoną infrastrukturę sieciową czy niewystarczające rozwiązania SSWiN, nie pozwoli w pełni wykorzystać możliwości nowoczesnego systemu zarządzania kluczami. Z tego względu kolejne inwestycje na UWM są planowane z uwzględnieniem całego środowiska zabezpieczenia obiektu.

W praktyce oznacza to konieczność odpowiedzi na kilka podstawowych pytań:

- Kto powinien mieć dostęp?
- Do jakiego obiektu i w jakich godzinach?
- W jaki sposób użytkownik jest identyfikowany?
- Gdzie znajduje się klucz i kto może go pobrać?
- Co dzieje się w przypadku zgubienia klucza lub utraty uprawnienia?
- Jak monitorowane są zdarzenia?
- Jak poszczególne systemy mogą ze sobą współpracować?

Dopiero odpowiedź na te pytania pozwala właściwie zaprojektować system zabezpieczeń.

Etapowy rozwój systemu
Po wdrożeniu pierwszych depozytorów Traka w 2021 roku system był sukcesywnie rozwijany. W latach 2022–2026 kolejne urządzenia instalowano w obiektach nowych oraz poddawanych modernizacji. Rozwój systemu odbywał się etapowo, zgodnie z potrzebami poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz możliwościami technicznymi budynków. Wieloletnia eksploatacja pozwoliła UWM zdobyć doświadczenie nie tylko w zakresie samego użytkowania urządzeń, ale również organizacji całego procesu zarządzania kluczami.

Z perspektywy uczelni szczególnie istotne stały się takie elementy jak możliwość centralnego zarządzania uprawnieniami, kontrola historii zdarzeń, ograniczenie dostępu osób nieuprawnionych oraz możliwość szybkiej zmiany uprawnień bez konieczności fizycznej ingerencji w urządzenia.

Automatyzacja wspiera pracę ludzi
Automatyzacja nie oznacza całkowitego wyeliminowania roli pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Wręcz przeciwnie, zmienia charakter ich pracy.

Technologia przejmuje powtarzalne czynności związane z fizycznym obiegiem kluczy, natomiast pracownicy mogą koncentrować się na zadaniach wymagających doświadczenia, oceny sytuacji i bezpośredniego działania. W przypadku Straży Uniwersyteckiej oznacza to możliwość większego skupienia się na patrolowaniu obiektów i kampusu, reagowaniu na zdarzenia, kontroli zabezpieczeń oraz działaniach prewencyjnych. Elektroniczny system nie zastępuje więc człowieka. Pozwala natomiast lepiej wykorzystać jego czas i kompetencje.

Dalszy rozwój: integracja systemów zabezpieczeń
Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania depozytorów kluczy pozwalają UWM planować kolejne etapy rozwoju infrastruktury bezpieczeństwa. Przyszłość systemu to nie tylko instalowanie kolejnych depozytorów. Kierunkiem rozwoju jest coraz większa integracja różnych systemów zabezpieczenia technicznego i stworzenie jednolitego środowiska zarządzania dostępem. Oznacza to stopniowe łączenie elektronicznego zarządzania kluczami z kontrolą dostępu, monitoringiem wizyjnym, systemami alarmowymi oraz infrastrukturą teleinformatyczną.

W takim modelu pojedyncze urządzenie przestaje być odrębnym elementem infrastruktury. Staje się częścią większego ekosystemu bezpieczeństwa, w którym użytkownik, jego uprawnienia, dostęp do budynku, pobranie klucza oraz zdarzenia rejestrowane przez system mogą być elementami jednego kontrolowanego procesu.

Od ręcznego zarządzania kluczami do kontrolowanego procesu
Historia automatyzacji zarządzania kluczami na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie pokazuje, że skuteczna modernizacja systemu bezpieczeństwa jest procesem rozłożonym w czasie. Punktem wyjścia była decyzja o konieczności wykorzystania systemów elektronicznych w celu zapewnienia efektywnego dostępu do obiektów i zwiększenia nadzoru nad ich bezpieczeństwem.

Następnie UWM zdobywał doświadczenia z różnymi rozwiązaniami, identyfikował ich ograniczenia i określał wymagania wynikające ze specyfiki uczelni. W 2021 roku rozpoczęła się współpraca z firmą Traka, a kolejne lata przyniosły stopniową rozbudowę systemu. Najważniejszą wartością tego procesu nie jest jednak sam fakt zainstalowania określonej liczby depozytorów. Najważniejszą zmianą jest przejście od ręcznego zarządzania kluczem do kontrolowanego, elektronicznego procesu zarządzania dostępem.

To z kolei pozwala ograniczać czynności manualne, lepiej wykorzystywać zasoby pracowników, zwiększać kontrolę nad dostępem do obiektów oraz budować nowoczesny i skalowalny system bezpieczeństwa. Dalszy rozwój UWM będzie opierał się na tej samej zasadzie: najpierw właściwe rozpoznanie potrzeb i zaplanowanie zabezpieczeń, następnie dobór technologii i jej konsekwentna integracja z istniejącą infrastrukturą.

W tym modelu elektroniczny depozytor kluczy nie jest celem samym w sobie. Jest jednym z narzędzi realizacji szerszej strategii modernizacji i profesjonalizacji systemu bezpieczeństwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE

traka.com

The ASSA ABLOY Group is the global leader in access solutions. Every day we help people feel safe, secure and experience a more open world.